

Zeleni telefon

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
ZELENOG
TELEFONA
2016

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZELENOG TELEFONA

SADRŽAJ:

1. Uvod	1
2. Broj poziva na zelenom telefonu i statistika	2
3. Suradnja s nadležnim službama	3
4. Zanimljivi slučajevi Zelenog telefona	4
5. Uspješne građanske inicijative- važno je biti aktivan!	8
6. Tribine, okrugli stolovi i edukacija.....	11
7. Zaključak.....	12

Zeleni telefon

Zeleni telefon je besplatan servis namijenjen građanima koji trebaju pomoć u rješavanju problema vezanih uz zaštitu okoliša, a ne znaju kome se obratiti.

Jedinstveni broj Zelenog telefona za cijelu Hrvatsku je 072 123456

Udruga Zelena Istra vodi Zeleni telefon za područje cijele Istarske županije.

Pomažemo građanima:

- pružanjem informacija
- spajanjem s nadležnim institucijama
- angažiranjem oko problema i iznalaženjem rješenja
- alarmiranjem javnosti

Uvod

Pred vama je Godišnji izvještaj Zelenog telefona za 2016. godinu. Ovim programom postižemo kontinuiranu suradnju s našim građanima, osluškujemo njihove probleme koji se tiču zaštite okoliša i pomažemo u rješavanju istih. Zeleni telefon unapređuje kvalitetu života, sudjelovanje javnosti u zaštiti okoliša, provedbu odluka vezanih uz okoliš na dobrobit cijelog društva i lokalnog razvoja. Korisnici Zelenog telefona su svi građani Istarske županije, bez obzira na spol, dob, obrazovanje ili imovinski status. Naši korisnici su naši najbolji suradnici, a ujedno i motivacija za daljnji rad i održavanje ovog vrijednog programa. Upravo nam oni svojim pozivima ili poslanim fotografijama sugeriraju na najučestalije probleme u okolišu. Zeleni telefon se kroz dugogodišnji rad pokazao kao izvrstan pokazatelj stanja u okolišu, mišljenja građana i institucija, najčešćih problema i uzroka poteškoća u njihovom rješavanju.

U 2016. godini primili smo ukupno 203 poziva građana. Prema kategorijama Zelenog telefona, najviše prijava i ove godine je vezano uz otpad (60 prijava, 29,7%), čime je nastavljen trend prijašnjih godina. Slijedi kategorija zelenilo sa 32 prijave (15,84%) te kategorija gradnja sa 25 prijava (12,38%). Vidimo da u 2016. godini imamo trend porasta broja prijava slučajeva koji su vezani uz gradnju. Veliki dio slučajeva odnosi se na planirane zahvate u okolišu kao što je nasipavanje morske obale ili komentari građana na nove prostorne planove koji predviđaju prenamjenu i gradnju u zelenim zonama.

U 2016. godini smo sukladno prioritetu Plana za zdravlje Istarske županije, a to je kvaliteta zraka, proveli edukativne radionice o kvaliteti zraka za srednje škole u Puli i Labinu te organizirali posjet mjernim postajama za učenike. Na tu temu organizirali smo i tribinu u Labinu naziva "Znamo li kakav zrak udišemo u Istri", a u Puli okrugli stol "Održiva mobilnost - kako smanjiti utjecaj prometa na kvalitetu zraka" uz podršku Zavoda za javno zdravstvo IŽ te Istarske županije.

Ovo razdoblje obilježile su i brojne uspješne građanske inicijative i akcije te imamo niz riješenih slučajeva sa Zelenog telefona. Jedna od njih je svakako inicijativa građana za spas ladonje u Tar-Vabrigi. Naime, građani su tijelima branili sječu stogodišnje ladonje koju je Općina htjela posjeći zbog izgradnje novog kružnog toka. Nakon angažmana građana, peticija i rekacije brojnih medija sječa je obustavljena. Tu je još i inicijativa za zaštitu Galebovh stijena u Puli gdje se nakon reakcije građana zaustavilo izdavanje koncesije za otvaranje adrenalinske plaže te uspješna inicijativa za zaštitu Slapa Sopota. Podržali smo i inicijativu protiv postavljanja bazne stanice na obiteljske kuće "Zdravo naselje" iz Pule kao i novu inicijativu koja će biti aktivna i u 2017. godini - Volim Prtlog! Iz Labina, a koja se bori za zaštitu istoimenog značajnog krajobraza.

U sklopu Mreže Zelenih telefona sudjelovali smo i u brojnim aktivnostima europskog projekta "Partnerstva za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona."

BROJ POZIVA NA ZELENOM TELEFONU I STATISTIKA

Sistematiziranjem i analizom prikupljenih podataka gradimo online bazu podataka koja je relevantan pokazatelj stanja okoliša u Hrvatskoj, budući da je online baza povezna sa svim ostalim Zelenim telefonima Hrvatske. Sve zaprimljene slučajeve raspoređujemo u kategorije (buka, gradnja, zračenje, promet, otpad, razno, zelene površine, vode, šume, rudarenje, tlo, zrak i životinje) te ih digitalno obrađujemo. Osim kategorija pratimo i ostale pokazatelje i imamo pristup statističkim podacima koji se jednostavno mogu pretraživati prema različitim parametrima (mjesto, spol, datum i sl.).

Od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine na Zeleni telefon Udruge Zelena Istra pristiglo je 203 prijave građana. Svi pozivi dolaze s područja Istarske županije. Većina poziva dolazi sa područja Pule i okolice i iz urbanih sredina 105 prijave ili 51,98% (Pula, Medulin, Umag), a nešto manji broj prijava dolazi iz ruralnih sredina 97 prijava tj. 42,57% (Kanfanar, Oprtalj, Marčana i brojne druge općine). Među prijaviteljima prevladavaju žene sa 46,53% prijava u odnosu na 42,57% muškaraca dok je 10,1% poziva spada pod nepoznato (prijave koje su stigle putem maila ili društvenih mreža a nisu potpisane). Primijećen je trend smanjenja broja anonimnih prijava.

Prema kategorijama Zelenog telefona, najviše prijava i ove godine je vezano uz otpad (60 prijava, 29,7%), čime je nastavljen trend prijašnjih godina. Slijedi kategorija zelenilo sa 32 prijave (15,84%) te kategorija gradnja sa 25 prijava (12,38%). Vidimo da u 2016. godini imamo trend porasta broja prijava slučajeva koji su vezani uz gradnju. Veliki dio slučajeva odnosi se na planirane zahvate u okolišu kao što je nasipavanje morske obale ili komentari građana na nove prostorne planove koji predviđaju prenamjenu i gradnju u zelenim zonama.

U kategoriji zraka primili smo 19 prijava građana. U provedenoj kampanji promocije web stranice istra-zrak.hr na društvenim mrežama prikupljen je niz komentara građana vezanih uz kvalitetu zraka u IŽ od problema gustog prometa tijekom turističke sezone, komentara na rad tvornica do prijava, malih i srednjih obrta koji se nalaze u stambenim zonama te ispuštaju štetne emisije u zrak.

U kategoriji otpada prevladavaju pozivi vezani uz divlja odlagališta otpada, ali puno poziva primamo i o novim sustavima odvojenog prikupljanja otpada u svim gradovima i općinama (sustavi "od vrata do vrata" ili sustavi zelenih otoka). Tim povodom proveli smo niz radionica u mjesnim odborima, školama, vrtićima, ljetnim kampovima na području Umaga, Bujštine, Medulina i Pule. Ukupno 40 radionica.

Mjesec	Buka	Gradnja	Zračenje	Otpad	Promet	Razno	Rudarenje	Šume	Vode	Zelene površine	Zrak	Tlo	Životinje	Ukupno
siječanj				4		2			2	3			1	12
veljača		1	1	5		1			1	5			1	15
ožujak		3		5		4	1		3	3			1	20
travanj		3	1	4		1		2	1	1				13
svibanj		2		7		1			2	2				14
lipanj		5		1			1	2		3			1	13
srpanj	3	2		1	2			2	1	4			2	17
kolovoz		3		2		2			5	2				14
rujan				8		4			2	1	3		1	19
listopad	1			10	2	2		1		3				19
studenj				7		2				3	12			24
prosinac		6		6	2	2			1	2	4			23
Ukupno	4	25	2	60	6	21	2	7	18	32	19	0	7	203
%	1,97044335	12,31527094	0,985221675	29,55665025	2,955665025	10,34482759	0,985221675	3,448275862	8,866995074	15,7635468	9,359605911	0,37	3,448275862	P7:P18

SURADNJA S NADLEŽNIM SLUŽBAMA

SJEDNI, TRI! Ocjena i analiza suradnje Zelenih telefona Hrvatske, nadležnih službi i građana u zaštiti okoliša i prirode

Jedan od ciljeva ZT-a je i sustavno unapređivanje komunikacije i suradnje s nadležnim inspeksijskim službama i komunalnim redarstvima, budući da bi upravo njihova uloga trebala biti edukativna i motivirajuća te usmjerena na sudjelovanje u strukturi svakodnevnog života i ponašanja građana prema zajedničkim dobrima. U suradnji s Mrežom Zelenih telefona, u sklopu projekta "Partnerstva za okoliš" sudjelovali smo u provedbi ankete među nadležnim službama na području Istarske županije. Iako od županije do županije postoje razlike u postupanju nadležnih službi, generalna ocjena suradnje na razini Hrvatske je prosječna, solidna trojka.

Odličnu ocjenu, nažalost, zaslužuju tek pojedine službe, isključivo zbog pojedinaca koji odgovorno obavljaju svoj posao te su uvijek dostupni u pružanju informacija.

Rezultati anketa i intervju jasno upućuju kako većina nadležnih institucija i službi ima nedostatne financijske, materijalne i ljudske resurse te ih to ometa u učinkovitom svakodnevnom radu.

Osim gore navedenih problema ustanovili smo potrebu za:

- poboljšanjem stanja na području međusektorske suradnje i umrežavanja te za stvaranjem dodatnog povjerenja i suradnje svih dionika u zaštiti okoliša radi razmjene iskustava i boljeg razumijevanja uloge svakog dionika u svojem radu i općenito položajem u društvu kao cjelini
- edukacijom predstavnika nadležnih službi, ali i građana iz raznih područja
- poboljšanjem transparentnosti i učinkovitosti u radu nadležnih službi
- stvaranjem povjerenja od strane građana

Rezultati ankete predstavljeni su u brošuri "Partnerstva za okoliš" koju možete preuzeti na sljedećem linku:

http://www.zeleni-telefon.org/sites/www.zeleni-telefon.org/files/Partnerstva%20za%20okolis_book-23012016malaslika.pdf

SURADNJA S MREŽOM ZELENIH TELEFONA

Krajem prosinca 2016. godine završio je dvogodišnji projekt Mreže Zelenih telefona Partnerstva za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona u sklopu IPA Programa Europske unije. U provedbi projekta sudjelovale su članice Mreže Zelenih telefona Hrvatske. Za Mrežu Zelenih telefona ovo je jedno veliko iskustvo koje je donijelo mnogo toga pozitivnog kako za nas tako i za naše korisnike, suradnike i opću javnost.

Izdane su dvije publikacije, provedena anketa s nadležnim službama, održane su brojne radionice i treninzi za aktiviste Zelenog telefona te proveden niz promidžbenih aktivnosti od radio i tv emisija do priopćenja i objava na društvenim mrežama. Osim toga Mreža Zelenih telefona izradila je i novi Strateški plan, a redovito se održavaju i godišnji sastanci Mreže. Više informacija o Mreži Zelenih telefona potražite na web stranici www.zeleni-telefon.hr.

ZANIMLJIVI SLUČAJEVI ZELENOG TELEFONA

Doprinijeli smo bržem i efikasnijem rješavanju problema vezanih uz zaštitu okoliša u našoj lokalnoj zajednici. Pomogli smo građanima da ostvare svoje pravo na pristup informacijama. Potaknuli smo lokalne vlasti da bolje i češće surađuju s građanima i nevladinim organizacijama. Svakodnevno smo bili na raspolaganju građanima, pružali smo im informacije i uvijek s velikom pažnjom saslušali njihove probleme i direktno se uključivali u rješavanje problema. Odlazili smo na teren, fotografirali slučajeve, slali prijave, tražili informacije, alarmirali medije. U nastavku je pregled najzanimljivijih slučajeva u 2016. godini.

Grad Vodnjan barbarskim činom 2 km prirodne kamenite obale, kršeći zakon, pretvorio u makadamsku cestu

Zelena Istra prijavila je Inspekciji zaštite okoliša Grad Vodnjan koji je bez zakonom predviđenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš zatrpao oko 2 km prirodne obale tucanikom iz kamenoloma i time nepovratno uništio veliki dio svoje obale od Turističkog naselja Pineta do uvale Portić u Peroju. Nekad lijepa prirodna obala pretvorena je u makadamsku cestu, čime je izazvana nesaglediva i nepopravljiva šteta na morskoj obali. Inspekcija zaštite okoliša izdala je zbog toga prekršajni nalog na temelju čl. 265 st. 1 Zakona o zaštiti okoliša koji predviđa kaznu od 100.000 do 800.000 kn za pravnu osobu te od 3.000 - 15.000 kn kazne za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Barbarskim činom nasipavanja prirodne kamenite obale tucanikom iz kamenoloma Grad Vodnjan svrstao se u red s neslavnim rekorderom Virom, kad je divlja gradnja u pitanju, gdje je 2014. Inspekcija zaštite okoliša također utvrdila nelegalno nasipavanje obale s izgovorom «dohrane plaže».

Osim toga, Zelena Istra je naknadno Grad Vodnjan prijavila i Inspekciji zaštite prirode, budući da taj dio akvatorija zapadne Istre spada u Nacionalnu ekološku mrežu pa je za sve planirane zahvate potrebno provesti i postupke predviđene Zakonom o zaštiti prirode (ocjena o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu).

S izlikom dohranjivanja plaže izvedeni su radovi koji su doveli do potpunog uništavanja života na obuhvaćenom dijelu morske obale. Na nasutom dijelu prirodne morske obale nema više priljepaka, raznih vrsta puževa, račića niti riblja mlađ može sklonište više nalaziti u priobalnim škrapama. Tim je radovima nanesena i nepopravljiva estetska šteta.

U ovom slučaju postoje dvije razine osude: 1) zbog protuzakornitog ponašanja – jedinice lokalne uprave trebale bi biti prve u poštivanju zakona i pridržavanju jednom od temeljnih načela zaštite prirode i okoliša – a to je predostrožnost, a ne u traženju izgovora za nepridržavanje propisima; 2) zbog zaostalosti i primitivnosti rješenja uređenja priobalnog pojasa i plaža, između ostalog jednog od temeljnih prirodnih resursa u turističkoj ponudi.

U studenom smo od Ministarstva zaštite okoliša i energetike dobili informaciju, osnovom zahtjeva za pristup informacijama, da je Gradu Vodnjanu naređeno da za taj zahvat ishodi rješenje o ocjeni o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš u roku od 45 dana od primitka rješenja. U obrazloženju stoji da je Grad Vodnjan na obali u Peroju izveo radove nasipavanja obale u pojasu plime i oseke i na pojedinim mjestima u moru građevinskim kamenom male granulacije (šljunkom kakav se koristi za izradu betona), koji je potpuno različit od strukture obalnog materijala – stijena i oblutaka. Stoga se navedeni zahvat ne može nazvati dohranom plaže već se radi o nasipavanju, za što Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš predviđa provođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš!

Asfaltom zatrpali potok u Sovinjaku

Građani su nam putem Zelenog telefona prijavili nezakonito deponiranje štetnog materijala u potok u mjestu Sovinjak u Buzetu. Naime, u lipnju ove godine u mjestu Sovinjak saniran je dio županijske ceste otprilike nekih 1000 m². Za sanaciju ceste nadležna je Županijska uprava za ceste Istarske županije koja je potpisala ugovor s Istarskim cestama d.o.o. za izvođenje radova, a mještani spominju da je kooperant pri izvođenju radova bila i jedna lokalna tvrtka iz Buzeta. Izvođači radova su kompletan stari sloj asfalta odvezli te deponirali u obližnji potok na lokaciji Sv. Anton 1 km ispod mjesta Sovinjak. Stari asfalt je deponiran na nezakonit način te na mjestu na kojem je postavljen znak za zabranu odlaganja otpada. Voda koja se prilikom kiša slijeva u isti potok prolazi kraj obradivih površina, njiva, vrtova te ne moramo naglašavati koja je šteta ovakvog nemara i nebrige. Ovakav čin je suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te Zakonu o vodama, Zakonu o zaštiti okoliša i prirode. Slučaj smo prijavili Gradu Buzetu kojii ima nadležnost rješavanja ovog slučaja te Inspekciji zaštite okoliša na znanje.

Nakon naše prijave i objave u medijima, lokacija je po nalogu Grada Buzeta u kratkom roku sanirana od strane počinitelja - Istarskih cesta d.o.o.. Osim upozorenja i obaveze saniranja lokacije, počinitelji nisu kažnjeni već samo upozoreni.

I na kraju ostaje pitanje, pa kako je moguće da se prilikom javnih radova od strane javnih tvrtki dogodi ovakav propust?

Divlja odlagališta otpada preplavila šumice i javne površine u Puli

Tijekom 2016. godine, zbog zatvaranja dosadašnjeg odlagališta građevinskog materijala Valmarin, građani Pule nisu imali gdje na propisan način odložiti građevinski otpad. Da je to veliki problem, svjedoče i brojni pozivi građana koje smo zaprimili na servis Zelenog telefona jer je takva situacija u konačnici rezultirala i povećanim brojem prijava o divljim odlagalištima upravo građevinskog otpada u Puli i okolici.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom RH, obveza jedinica lokalne uprave i samouprave je osigurati lokacije za gospodarenje građevnim otpadom na svojem području, kao i u reciklažnim dvorištima preuzimati građevinski otpad. Prema Pravilniku o izmjenama i dopunama pravilnika o gospodarenju otpadom (NN121/15) i dodatku 3. tog Pravilnika nalazi se popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati, a među ostalim vrstama otpada nabraja se i građevni otpad iz kućanstva, što podrazumijeva samo građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Što je takva situacija značila za građane? Oni savjesni nalazili su se u tzv. "pat poziciji", gdjeim je jedino preostajalo odvoziti građevinski otpad u najbliže gradove kao što su Pazin ili Rovinj. Vjerujemo da brojnim građanima to nije bilo niti jednostavno ni moguće te da se stoga s pravom pitaju zašto im ta usluga nije bila na vrijeme osigurana. S druge strane, nažalost, oni manje savjesni građani očito nisu imali tih problema, budući da su jednostavno sav građevinski otpad iskrscavali u obližnje šumice i na javne površine.

Problem divljih odlagališta otpada zahtijeva bolju kontrolu situacije na terenu te sankcioniranje počinitelja, što podrazumijeva veću angažiranost gradskih i općinskih komunalnih redara kojima je, sukladno Zakonu, ta ovlast i dodjeljena. Ukoliko se situacija ubrzo ne promijeni, i dalje ćemo morati plaćati skupe sanacije divljih odlagališta otpada, budući da se iste financiraju upravo iz gradskog ili općinskog proračuna, a o utjecaju na zdravlje, prirodu i okoliš da i ne govorimo!

U siječnju 2017. godine napokon je otvoreno novo odlagalište građevinskog otpada na adresi Labinska b.b. Odlagalištem upravljaju Ceste d.o.o. Građani i tvrtke mogu građevinski otpad zbrinuti svaki radni dan od 7-15 sati te subotom do 13:00 sati.

USPJEŠNE GRAĐANSKE INICIJATIVE - VAŽNO JE BITI AKTIVAN!

Ovo razdoblje obilježile su brojne uspješne građanske inicijative i akcije koje su rezultirale uspjehom i rješavanjem problema zahvaljujući aktivnom angažmanu građana.

Jedna od njih je svakako inicijativa građana za spas ladonje u Tar-Vabrigi. Naime, građani su tijelima branili sječu stogodišnje ladonje koju je Općina htjela posjeći zbog izgradnje novog kružnog toka. Nakon angažmana građana, peticija i reakcije brojnih medija sječa je obustavljena. Tu je još i inicijativa za zaštitu Galebovh stijena u Puli gdje se nakon reakcije građana zaustavilo izdavanje koncesije za otvaranje adrenalinske plaže. Stanovnici grada Pule i šire okolice pokrenuli su peticiju radi sprječavanja daljnje devastacije krajobrazu Galebove stijene - Pula. Pismeno su se obratili vijećnicima Grada Pule i gradonačelniku od kojih zahtijevaju aktivno sudjelovanje u što bržem rješavanju nastale štete i zauzimanje da se navedeni lokalitet proglasi značajnim krajobrazom. Također, Udruga Zelena Istra podnijela je prijavu Inspekciji zaštite prirode zbog kršenja Zakona o zaštiti prirode.

I inicijativa za zaštitu Slapa Sopot također je bila vrlo uspješna te je mobilizirala građane diljem Istre te i uz našu podršku provela široku akciju i potpisivanje peticije, kojom se protive projektu Hrvatskih voda kojim se planira izgradnje retencije Tupaljski potok na slapu Sopot kraj Floričići u Općini Pićan. Hrvatske vode naime na ovom najpoznatijem istarskom Slapu Sopot planiraju izgradnju pregrade visoke 17,85 metara, dužine u kruni 251 metar, a zapremina retencijskog prostora iznosila bi 310.000 metara kubnih. U peticiji je prikupljeno čak 5.188 potpisa te je u prostorni plan Istarske županije na temelju primjedbi građana dodano da je "retenciju odnosno branu moguće planirati na drugoj lokaciji ili navedenu lokaciju ukinuti"! U 2016. godini pokrenute su i inicijative za zaštitu Grdoeselskog potoka kraj Pazina u koji se planiraju izlijevati otpadne vode te inicijativa građana za zaštitu značajnog krajobrazu Prtlog u Labinu: Volim Prtlog! Koja i u 2017. godini nastavlja sa svojim akcijama.

Sakupili smo 5.818 potpisa protiv izgradnje Retencije Tupaljski potok na Slapu Sopot, te 1.008 potpisa za planirane retencije Grobnik i Pedrovica. Volonteri su nam se javljali iz svih dijelova Istre, kao i oni izvan naše županije koji su bili na Slapu Sopot i prepoznali njegovu ljepotu. Vrlo smo iznenađeni velikim odazivom i uključivanjem volontera u prikupljanje potpisa. A to zasigurno govori koliko ljudima znači Slap Sopot."- voditeljica inicijative Tina Širol.

Gđa Marija, 103 godine, vjerojatno je jedna od rijetkih, ako ne i jedina, koja se sjeća kako je u Vabrigi bilo pusto bez bogatog hlada ove prelijepe ladonje. Odluke o uklanjanju 100-godisnjih stabala svaka bi općina morala donositi uz prethodne konzultacije s građanima koje s tihim i raskošnim zelenim divovima često povezuju brojna sjećanja i emocije. Zato stabla predstavljaju ne samo prirodni, okolišni, već i društveno-kulturni kapital, a svako njihovo uklanjanje znači i brisanje društveno-kulturne memorije i identiteta. Nadamo se da će i dotični načelnik općine shvatiti vrijednost ove ladonje te uvidjeti da projekti kojima se satire dio specifičnog lokalnog identiteta nužno ne mogu pridonijeti razvoju lokalne zajednice. Mudrost u odlučivanju, nažalost, danas su sačuvale još samo rijetke lokalne zajednice u kojima odluke ovakvog društveno-kulturno-okolišnog značaja donose svi pripadnici lokalne zajednice, kroz argumentiranu raspravu, uvažavajući pritom osobito one najstarije i najmudrije, poput gđe Marije.

Zahtijevamo da svi zajedno surađujemo na poduzimanju potrebnih koraka da se Galebove stijene proglase zaštićenim krajobrazom te da tako usred okolne turističke infrastrukture imamo jedan dragulj biološke, krajobrazne i ekološke vrijednosti.

Da je ovo od značajne važnosti za sve građane Pule možete se uvjeriti brojnim negativnim reakcijama više tisuća građana u medijima, na facebook stranici "Galebove stijene - Pula" te potpisima ankete da je volja građana da se ovaj lokalitet proglasi zaštićenim krajobrazom. Zahtijevamo odgovor putem očitovanja u lokalnim medijima. Srdačan pozdrav,

Vaši građani!

Kako bi dodatno osnažili i ohrabрили naše građane sudjelovali smo i u izradi brošure "MOŽEŠ I TI! -Samostalni i aktivni građani u zaštiti okoliša" koja je nastala u sklopu projekta Mreže Zelenih telefona "Partnerstva za okoliš". Osnovni cilj publikacije je potaknuti građane na samostalno i aktivno sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu. **Publikacija nudi 20 rješenja za 20 okolišnih problema i nadamo se da će potaknuti građane da otvoreno i javno govore o problemima koji se tiču svih nas, i postanu odgovorni građani i članovi naše lokalne, ujedno i globalne zajednice.**

Publikaciju možete preuzeti ovdje:

<https://ia601202.us.archive.org/23/items/WEBMOZESITIBROSURA/WEB%20MOZES%20I%20TI%20BROSURA.pdf>

TRIBINE, OKRUGLI STOLOVI, EDUKACIJA

U sklopu projekta "Zeleni telefon-zaštitom okoliša do zaštite zdravlja- prioritet zrak" koji financira Istarska županija proveli smo niz edukativnih aktivnosti za građane. 25. veljače organizirali smo okrugli stol na temu **"Održiva mobilnost - kako smanjiti utjecaj prometa na kvalitetu zraka?"** Na okruglom stolu smo potaknuli raspravu o unapređenju trenutnog sustava prometa i mobilnosti u gradu Puli. Današnji gradovi suočavaju se s nizom izazova današnjice: ekonomskom krizom, klimatskim promjenama, ovisnosti transportnog sustava o fosilnim gorivima te zdravstvenim rizicima prouzročeni, direktno ili indirektno od transportnog sustava. Na okruglom stolu pokušali smo dobiti odgovore na pitanja: Kakav je utjecaj prometa na kvalitetu zraka i života u gradovima? Gdje se građani mogu informirati o kvaliteti zraka u Istarskoj županiji? Koje mjerne postaje mjere utjecaj prometa na kvalitetu zraka u Puli? Što je to održiva mobilnost? Planiraju li se biciklističke staze u gradu Puli? Koji su primjeri dobre prakse? Imamo li efikasan javni gradski prijevoz? Kao govornici sudjelovali su predstavnici Sindikata biciklista iz Zagreba, Pulaprometa, Grada Pule i Hrvatske agencije za okoliš i prirodu.

U Labinu smo 24. veljače organizirali tribinu **"Znamo li kakav zrak udišemo u Istri"**. Cilj tribine bio je potaknuti raspravu o - razini informiranosti građana o provedbi mjera zaštite zraka u Istarskoj županiji i utjecaju kvalitete zraka na njihovo zdravlje. Na tribini se ponovno pokazalo da je dio javnosti, itekako nezadovoljan prezentacijom rezultata kvalitete zraka s mjernih postaja te da i dalje nemaju povjerenja prema provedenim mjerenjima i rezultatima mjernih stanica u Istri. Na tribini smo pokušali potaknuti raspravu nadležnih institucija da u što većoj mjeri uz razumljiva i jednostavnija izvješća pruže građanima informaciju o kvaliteti zraka. Predstavljena je i nova internetska stranica www.istrazrak.hr, napravljena također u sklopu ovog projekta, na kojoj građani na jednostavan i transparentan način mogu dobiti jasne i konkretne odgovore o kvaliteti zraka u Istri, što prije nije bio slučaj. Na tribinu su riječ imali predstavnici Zavoda za javno zdravstvo, Istarske županije, tvrtke Holcim te građanske inicijative iz Labina.

Budući da je OTPAD jedna od najčešćih kategorija koje nam građani prijavljuju i ove godine smo u suradnji s komunalnim poduzećima 6.maj d.o.o. iz Umaga i Med Eko iz Medulina te s Gradom Pula proveli niz edukativnih radionica u školama, vrtićima i mjesnim odborima. Ukupno 40 radionica.

U Umagu smo zajedno organizirali i okrugli stol "Kako do 2023. ostvariti 50% odvojeno prikupljenog otpada?" na kojem smo okupili sva komunalna poduzeća s područja Istarske županije i vrsne stručnjake.

Po prvi puta obilježili smo i Europski tjedan smanjenja otpada -European waste reduction week EWWR, vrlo uspješnom akcijom "Reuse day in Rojc" gdje smo uz druženje i kreativne radionice uređivali budući kafić zajednice u Društvenom centru Rojc. Hrana, a ne otpad ručak, zidni kolaž od starih novina i postera, eko-radionice izrade hranilica za ptice od plastičnih boca samo su neke od aktivnosti koje smo proveli.

ZAKLJUČAK

Zeleni telefon je prioritetni program Udruge Zelena Istra. Kroz dugogodišnji rad pokazao se kao izvrstan pokazatelj stanja u okolišu, mišljenja građana i institucija te najčešćih problema i uzroka poteškoća u njihovom rješavanju. Upravo njegova dugoročnost dokazuje da je potreba građana za ovim servisom neupitna i kontinuirana. Svi imamo pravo na čist okoliš kao preduvjet za postojanje najviše razine zdravlja. Imamo pravo i na pristup informacijama, savjetovanje i sudjelovanje u procesu donošenja odluka, planova i aktivnosti koje utječu na okoliš i zdravlje. Vlada, javna i privatna tijela trebaju biti usmjerena na sprečavanje i umanjivanje štetnih učinaka uzrokovanih potencijalno štetnim čimbenicima i oštećenjem urbanog i ruralnog okoliša. Budući da građani često nisu upoznati s radom i nadležnostima javnih službi, ZT uspostavlja produktivne suradnje među navedenim akterima. Svjesni smo činjenice da ljudsko djelovanje sve više šteti okolišu i ekološkom sustavu, što direktno utječe na zdravlje. Stanje vode, zraka, količine otpada, kvaliteta hrane i način ishrane imaju veliki utjecaj na zdravlje i zato je potrebno uključiti sve aktere - institucije, službe, građane i nevladine udruge u borbu za čist i očuvan okoliš i zdravlje. Samo suradnjom možemo postići rezultate, a ZT je čvrsta i produktivna poveznica među svim akterima koji sudjeluju u rješavanju problema u okolišu. U 2016. godini rad Zelenog telefona podržali su Istarska županija i Općina Marčana kojima se ovim putem zahvaljujemo.

Uredila i napisala:
Irena Burba

Grafičko oblikovanje:
Vjeran Juhas

Fotografije:
arhiva Zelenog telefona

Zeleni telefon

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
ZELENOG
TELEFONA
2016

ZELENA IŠTRA

Gajeva 3, Pula

Tel./fax: 506-065

E-mail:

udrugazelena-istra@pu.t-com.hr

www.zelena-istra.hr

www.facebook.com/pages/Udruga-Zelena-Istra/100302873376835

Pula, 2016.